

ආනන්ද විද්‍යාලය - කොළඹ 10

10 S I

අවසාන වාර පරික්ෂණය - 2023 ජනවාරි
අධිකාරීන පොදු සහතික පත්‍ර (ලක්ස් පෙළ) විභාගය, 2023

සංයුක්ත ගණීතය

Combined Maths

12 ශේෂය

~~2½ hours~~

නම :.....

ଲିପିବ୍ୟାକ୍ :

- * මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ.
A කොටස (ප්‍රශ්න 1 - 8) සහ **B කොටස** (ප්‍රශ්න 9 - 13)
  - * **A කොටස**
සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා ඔබේ පිළිතුරු, සපයා ඇති ඉඩහි ලියන්න. වැඩිපුර ඉඩ අවශ්‍ය වේ නම්, ඔබට අමතර ලියන කඩුසී හාවිත කළ හැකිය.
  - * **B කොටස**
ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. ඔබේ පිළිතුරු, සපයා ඇති කඩුසීවල ලියන්න.
  - * තියමිත කාලය අවසන් වූ පසු **A කොටස**, **B කොටසට** උඩින් සිටින පරිදි කොටස් දෙක අමුණා විභාග ගාලාධිපතිව හාර දෙන්න.
  - * ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි **B කොටස** පමණක් විභාග ගාලාවෙන් පිටතට ගෙනයාමට ඔබට අවසර ඇත.

රේඛ්පකගේ පුදෝතනය කළහා පමණි.

(10) සංයුත්ත ගණනය II		
කොටස	ප්‍රශ්න අංක	දෙශී ලක්ෂණ
	1	
	2	
	3	
	4	
A	5	
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	
B	11	
	12	
	13	
	එකතුව	
	ප්‍රතිගතය	

පත්‍රය I	
පත්‍රය II	
එකතුව	
අවසාන ලක්ෂණ	

අවසාන ලක්ෂණ

ඉලක්කමෙන්	
අකුරින්	

ස.කේත ආන

ලත්තර පතු පරික්ෂක	
පරික්ෂා කළේ:	1
	2
අධික්ෂණය	

A කොටස

- $$01. \quad \frac{\log_x 5 - 1}{(\log_5 x)^2} - \log_{\sqrt{x}} 5 = 0 \quad \text{සමිකරණය විසඳුන්න.}$$

02. $f(x) = kx^2 - 2x + 3k + 2$; $k \in \mathbb{R}$ වේ. x හි සියලුම කාන්ත්‍රික අගයන්ට $f(x) > 0$ වන පරිදි k හි අගය පරාසය සොයන්න.

03. $A(2, 3)$ හා $B(-5, 4)$ ලක්ෂණ දෙක යා කරන රේඛාව අහඛන්තරව හා බාහිරව බෙදෙන ලක්ෂණ පිළිවෙළින් C හා D වේ. $\frac{AC}{CB} = \frac{2}{3}$ හා $\frac{AD}{DB} = \frac{2}{3}$ වේ. CD හි මධ්‍ය ලක්ෂණයේ බණ්ඩාක සෞයන්න.

22 A/L අස්ථි [papers grp]

04. වතුයක් $x = 3t^2 + 1$ හා $y = 2t^3$ මගින් නිරුපණය කරයි. මෙහි t යනු නිශ්චුත පරාමිතියකි. මෙම වතුයට t ලක්ෂණයේදී ඇදි අඩුලම්බයේ සම්කරණය සෞයන්න. තවද මෙම වතුයට ඇදා ලද කිසිදු අඩුලම්බයක් මූලය හරහා නොපවතින බව පෙන්වන්න.

05. $\frac{2}{x-1} \leq x \leq \frac{3}{x-2}$ අසමානතාව තෑප්ත කරන x හි අගය කුලකය සොයන්න.

06. $\lim_{x \rightarrow \infty} x [e^{1/2x} - 1]$ അഗ്രഹിക്ക.

07. $\frac{\sin^4 \theta}{2} + \frac{\cos^4 \theta}{3} = \frac{1}{5}$ නම් $\tan^2 \theta = \frac{2}{3}$ බව පෙන්වන්න.

08. $\cos^{-1}\left(\frac{3+5\cos x}{5+3\cos x}\right) = 2\tan^{-1}\left(\frac{1}{2}\tan\frac{x}{2}\right)$ බව පෙන්වන්න.

* ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

B කොටස

09. (a) $f(x) = (2p+3)x^2 + 3x + 4$ බව දී ඇත. මෙහි $p \neq -\frac{3}{2}$ හා $p \in \mathbb{R}$ වේ.

(i) $f(x) = 0$ ති මූල අතාත්වික වන p නි අගය පරාසය සොයන්න. මූල තාත්වික සමඟාත වනවිට $p = -\frac{39}{32}$ බව පෙන්වන්න.

(ii) $f(x) = 0$ ති මූල α හා β නම් $\frac{\alpha^2 + 1}{\beta}, \frac{\beta^2 + 1}{\alpha}$ මූලවන වර්ගජ සමිකරණය සොයන්න.

(iii) $f(x) = 5x + 4$ සමිකරණයේ මූල තාත්වික ප්‍රහිතන් බව පෙන්වා, එක් මූලයක් 4 නම්, p නි අගය සොයන්න.

(b) (i) $g(x) = 2x^4 - x^3 + ax^2 + bx - 6$ බහුපදියට $(x+1), (x-2)$ යන සාධක ඇත. a හා b නි අගයන් සොයන්න.

(ii) $g(x) > 0$ වන x නි අගය පරාසය සොයන්න.

(iii) ගේ ප්‍රමේයය තැවත නැවත යෙදීමෙන් $g(x)$ යන්න $x^2 + x - 2$ න් බෙදුවිට ගේ ය ලබාගන්න.

10. (a) $\frac{1}{x^4 + 3x^2 + 4}$ හින්න හාගවලට වෙන් කරන්න.

(b) $4^{x^2+2} - 9 \cdot 2^{x^2+2} + 8 = 0$ විසඳුන්න.

(c) $n > 1$ සඳහා $\frac{1}{\log_2 n} + \frac{1}{\log_3 n} + \frac{1}{\log_4 n} + \dots + \frac{1}{\log_{2023} n} = \frac{1}{\log_{2023!} n}$ බව පෙන්වන්න.

(d) $f_1(x) = |x - 3|$ හා $f_2(x) = x^2 - 4|x| + 3$ ඕනෑම ප්‍රස්ථාරවල දෙ සටහන් එකම රුපයක අදින්න.

එම් නමින්, $f_2(x) < f_1(x)$ වන x නි අගය ප්‍රාන්තරය සොයන්න.

තවද $f_1(x)$ හා $|f_2(x)|$ ඕනෑම සඳහා වෙනත් රුපයක දෙ සටහන් ඇද දැක්වීමෙන්, $|f_2(x)| \leq f_1(x)$ වන පෙදෙස් අදුරු කර දක්වන්න.

11. (a) $x \neq 1$ සඳහා $f(x) = \frac{x^2(x-2)}{(x-1)^3}$ යැයි ගෙනිමු. $f(x)$ හි පලමු ව්‍යුත්පන්නය $f'(x) = \frac{x(4-x)}{(x-1)^4}$ මගින්

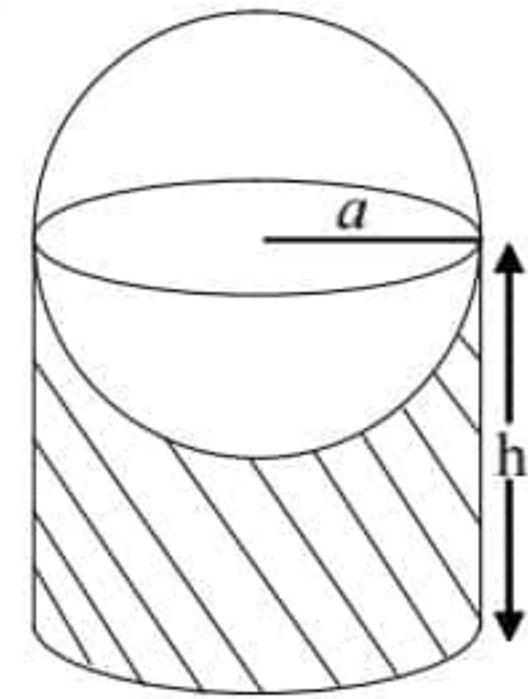
දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න. එහිදින් $f(x)$ හි වැඩිවන ප්‍රාන්තර හා අවුවන ප්‍රාන්තර සොයන්න.

$f(x)$ හි හැරුම් ලක්ෂණවල බණ්ඩාක සොයන්න. $x \neq 1$ සඳහා $f''(x) = \frac{2(x^2 - 5x - 2)}{(x-1)^5}$ බව ඇත.

$y = f(x)$ ප්‍රස්ථාරයේ තනිවර්තන ලක්ෂණ ඇත්තම් ඒවායේ x බණ්ඩාක සොයන්න. ස්පර්ශෝන්මුඛ, හැරුම් ලක්ෂණ, තනිවර්තන ලක්ෂණ දක්වනින් $y = f(x)$ හි ප්‍රස්ථාරයේ දළ සටහනක් අදින්න.

$y = f(x)$ වකුය, එහි තිරස ස්පර්ශෝන්මුඛය මගින් ජේදනය වන ලක්ෂණවල x බණ්ඩාක සොයන්න.

- (b) අරය a වූ උස h වූ ඒකාකාර සන සාපුරු වෘත්තාකාර සිලින්බරයකින් අරය a වූ අර්ධ ගෝලාකාර කොටසක් ඉවත් කර, රුපයේ දැක්වෙන පරිදි අරය a වූ කුහර අර්ධ ගෝලාකාර පියනකින් සමන්විත වන පරිදි මංජ්‍යසාවක් සඳිය යුතුව ඇත. ඒවායේ සම්මිත අක්ෂ දෙක සමඟාත වන පරිදි පිහිටිය යුතුය. මෙම මංජ්‍යසාවේ කුහර නොවන කොටසේ පරිමාව $130 \pi \text{ cm}^3$ වේ. $130 = \frac{a^2}{3}(3h - 2a)$ බව පෙන්වන්න.

මෙම මංජ්‍යසාවේ බාහිර පෘෂ්ඨයේ තින්ත ආලේප කළ යුතුව ඇත. තින්ත සඳහා වියදම වර්ග සෙන්වීමේ රු. 500/- කි. තින්ත සඳහා වැයවන මූල වියදම රුපීයල් C නම්,

$$C = 6500 \pi \left[\frac{20}{a} + \frac{a^2}{3} \right] \text{ බව පෙන්වන්න. } C \text{ අවම වන පරිදි } a \text{ හි අය සොයන්න.}$$

12. (x_0, y_0) ලක්ෂණයේ සිට $ax + by + c = 0$ සරල රේඛාවට ඇදි ලමෙකයේ දිග $\frac{|ax_0 + by_0 + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}$ බව පෙන්වන්න.

ABCD සමව්‍යුරුපයේ වර්ගාලය වර්ග ඒකක 05 කි. එහි කේත්දුය වන E හි බණ්ඩාක $(-\frac{1}{2}, 1)$ වන අතර AB හා DC පාද $2x + y = 0$ රේඛාවට සමාන්තර වේ. AD පාදය මත මූල ලක්ෂණ පිහිටයි. D ගිරුමය පලමු වෘත්ත පාදයේ පිහිටයි. සමව්‍යුරුපයේ පාදවල සමිකරණ හා විකරණවල සමිකරණ සොයන්න.

$BFD = \frac{\pi}{2}$ වන පරිදි F ලක්ෂණ පිහිටයි නම් F හි පථයේ සමිකරණය සොයන්න. මෙම පථය A හා C ලක්ෂහරහා යන බව පෙන්වන්න.

13. (a) $\sin(A+B)$ හා $\cos(A+B)$ යන්නෙහි සර්වසාම්‍ය $\sin A, \sin B, \cos A, \cos B$ ඇසුරෙන් ලියන්න. එම ප්‍රතිඵල භාවිතයෙන් $\tan(A+B)$ සඳහා සර්වසාම්‍යයක් $\tan A$ හා $\tan B$ ඇසුරෙන් ලබාගන්න. $\sqrt{3} \tan 20^\circ \cdot \tan 40^\circ = \sqrt{3} - \tan 20^\circ - \tan 40^\circ$ බව නිගමනය කරන්න.

$$(b) \cot^{-1}(\sqrt{\cos 2y}) - \tan^{-1}(\sqrt{\cos 2y}) = x \text{ නම්, } \sin x = \tan^2 y \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

$$(c) f(x) = \cos^2 x - \cos^2(x + \frac{\pi}{3}) - \cos^2(x - \frac{\pi}{3}) = A[B + C \cos 2x] \text{ ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කරන්න.}$$

මෙහි A, B, C නිර්ණය කළයුතු නියත වේ. $y = f(x)$ හි දළ ප්‍රස්ථාරයක් $-\frac{\pi}{2} \leq x \leq \frac{\pi}{2}$ ප්‍රාන්තරය තුළ අදින්න. ඉහත ප්‍රාන්තරය තුළ $f(x) \geq 0$ හි විසඳුම් කුලකය සොයා එය ප්‍රස්ථාරය මත ලක්ෂණ කරන්න. තවද $f(x) = f(x + \frac{\pi}{4})$ හි පොදු විසඳුම් කුලකය ලබාගන්න.

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි.

අභ්‍යන්තර විද්‍යාලය - කොළඹ 10

10 | S | II

අවසාන වාර පරික්ෂණය - 2023 ජනවාරි
අධිකාරීන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2023

සංයුත්ත ගණීතය II Combined Maths II

12 ශේෂය

2½ hours

නම :.....

କବିତା

- * මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ.
A කොටස (ප්‍රශ්න 1 - 8) සහ **B කොටස** (ප්‍රශ්න 9 - 13)
  - * **A කොටස**
සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා ඔබේ පිළිතුරු, සපයා ඇති ඉඩින් ලියන්න. වැඩිපුර ඉඩ අවශ්‍ය වේ නම්, ඔබට අමතර ලියන කඩාසි භාවිත කළ හැකිය.
  - * **B කොටස**
ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. ඔබේ පිළිතුරු, සපයා ඇති කඩාසිවල ලියන්න.
  - * නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු A කොටස, B කොටසට උඩින් සිටින පරිදි කොටස් දෙක අමුණා විභාග ගාලාධිපතිව භාර දෙන්න.
  - * ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි B කොටස පමණක් විභාග ගාලාවෙන් පිටතට ගෙනයාමට ඔබට අවසර ඇත.

ಕರೀದ್-ಹಿತಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಿಯ ಕಡ್ಡಾಹಾ ತಮಿನಿ.

(10) සංයුත්ත ගණනය II

කොටස	ප්‍රශ්න අංක	ලේඛි ලක්ෂණ
A	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	
B	11	
	12	
	13	
	එකතුව	
	ප්‍රතිගතය	

පත්‍රය I	
පත්‍රය II	
ඒකතුව	
අවසාන ලකුණු	

අවසාන ලක්ෂණ

ඉලක්කමෙන්	
අකුරින්	

සංජ්‍යාත අංක

ලන්තර පතු පරික්ෂක	
පරික්ෂා කළේ:	1
අධික්ෂණය	2

A කොටස

01. v ප්‍රවේගයෙන් තිරසට α කෝෂයකින් ආනන දිගාවට P අංගුවක් ප්‍රක්ෂේපණය කෙරේ. $\frac{h}{4}$ තිරස දුරක් වලින වනවිට h උසැනි බිත්තියක් උඩින් ගැටි නොගැටි අංගුව බිත්තිය පසුකර යන්නේ නම්,

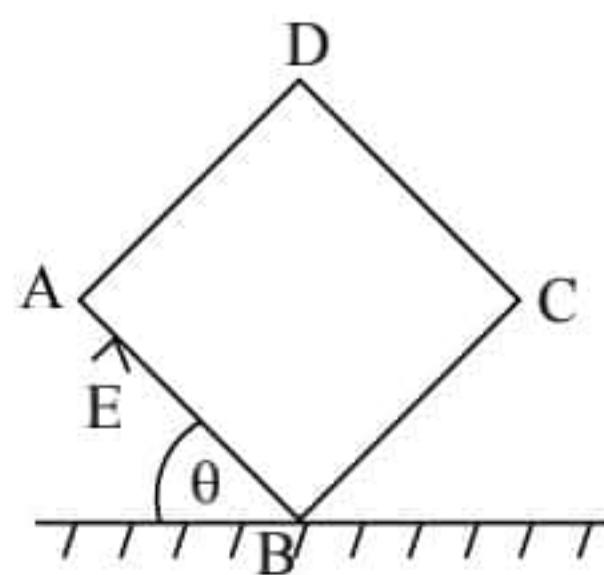
$$\frac{v^2}{g} = \frac{(1 + \tan^2 \alpha)h}{8(\tan \alpha - 4)}$$
 බව පෙන්වන්න. තවද එම අංගුව එහි උපරිමයට පැමිණීමට පෙර බිත්තිය පසුකර
 යන්නේ නම් $4 < \tan \alpha < 8$ බව පෙන්වන්න.

02. ඉහළ නගින ආරෝහකයක් f ඒකාකාර ත්වරණයකින්ද, රිට පසු නියත ප්‍රවේගයක් සහිතව වලින වී f ඒකාකාර මන්දනය යටතේ වලින වී නිසල වේ. වලින වූ මුළු දුර s හා ගතවූ කාලය t ලෙස දී ඇත්තම්
 ආරෝහකය ඒකාකාර ප්‍රවේගයෙන් වලින වූ කාලය $\left(t^2 - \frac{4s}{f} \right)^{\frac{1}{2}}$ බව පෙන්වන්න.

03. A හා B වස්තු දෙකක් පිළිවෙළින් නැගෙනහිර දිගාවට හා නැගෙනහිරින් 30° ක් දකුණු දිගාවට ය හා $2\sqrt{3} v$ ප්‍රවේගවලින් වලින වේ. A සමූද්දේශ රාමුවේ B ගේ ප්‍රවේගය සොයන්න. A සමූද්දේශ රාමුවේ B දකුණු දිගාවට වලින වේ නම් $v = \frac{u}{3}$ බව පෙන්වන්න.

22 A/L අභි [papers grp]

04. පැන්තක දිග $4a$ වන ඒකාකාර සමවතුරසාකාර තල ආස්ථරයක් සිරස් තලයක B කෙළවර රත් තිරස් පොලොවක් මත ඇති අතර, AB දාරය රුපයේ දැක්වෙන ආකාරයට E නම් පුම්ව නා දැන්තක් මත ස්පර්ශව සමතුලිතව පවතී. AB තිරස සමග ආනතිය θ නම් $BE = 3a$ හා $\tan \theta = \frac{1}{3}$ ලෙස දී ඇත්තම්, ආස්ථරය හා පොලොව අතර ස්පර්ශන සංගුණකය μ විට $\mu \geq \frac{2}{9}$ බව පෙන්වන්න.

05. AB, BC, CD හා AD යනු බර w දී දිග $2a$ බැහින් වන ඒකාකාර දූලු හතරකි. ඒවා නිදහස් ලෙස සන්ධි කිරීමෙන් ABCD රෝම්බසය සාඳා තිබේ. පද්ධතිය A ලක්ෂයෙන් එල්ලා ඇති අතර $AL = CM = \frac{a}{2}$ වනසේ පිළිවෙළින් AB හා BC දූලු මත L හා M ලක්ෂවලදී LM සැහැල්පු අවිතනා තන්තුවකින් සම්බන්ධ කර ඇත. LM තන්තුවද AC දී සිරස් වන අතර පද්ධතිය සිරස් තලයක සමතුලිතව C ව ඉහළින් පිහිටා ඇත. $B\hat{A}D = B\hat{C}D = 60^\circ$ බව දී ඇත. C සන්ධියේ ප්‍රතිත්වාවේ තිරස් හා සිරස් සංරචක සොයා එය තිරසට දරන ආනතිය $\tan^{-1}(2\sqrt{3})$ බව පෙන්වන්න.

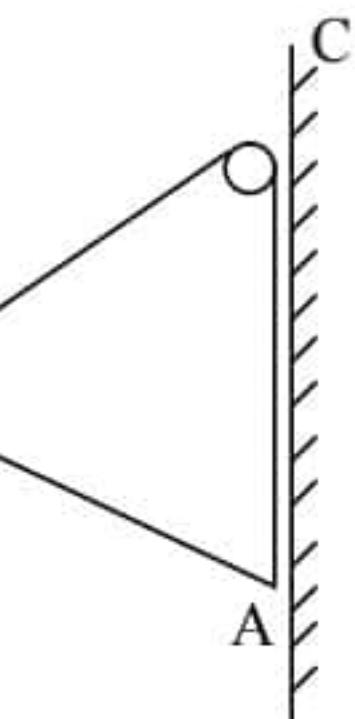
22 A/L Q8 [papers grp]

06. සාපුරුණෝග කාට්ඨිය අක්ෂ අනුවද්ධයෙන් A, B හා C ලක්ෂවල බණ්ඩාක පිළිවෙළින් $(0, 0)$, $(0, 9)$ සහ $(9, 0)$ වේ. ABC තලයේ ත්‍රියාකරන බල පද්ධතියක A, B, C ලක්ෂ වටා දක්ෂීණාවර්ත සුරු පිළිවෙළින් $6M$, $9M$ හා $2M$ වේ. බල පද්ධතියේ සම්පූරුක්තයේ විශාලත්වය M සහ a ඇශුරෙන් සොයන්න. සම්පූරුක්තයේ ත්‍රියා රේඛාවද සොයන්න.

07. සූපුරුදු අංකනයෙන් O අවල මූලයට අනුබද්ධව A, B, C ලක්ෂවල පිහිටුම් දෙශීක පිළිවෙළින් $(\underline{i} + 2\underline{j})$ $(3\underline{i} + 5\underline{j})$ හා $(2\underline{i} + \underline{j})$ වේ. P යනු $AP = \lambda AB$ වන්සේ AB මතවූ ලක්ෂයකි.
 $\overrightarrow{OP} = (1+2\lambda)\underline{i} + (2+3\lambda)\underline{j}$ බව පෙන්වන්න. එනමින් C සිට AB ට ඇදි ලමිකයේ අඩියේ පිහිටුම් දෙශීකය සොයන්න.

08. උකාකාර බර AB දැක්වීම් නිදහස් A කෙළවර පූමට සිරස් බිත්තියක ස්ථාපිත ඇති අතර, එම කෙළවරට සම්බන්ධවී ඇති අවිතනා තන්තුවක්, එම සිරස් බිත්තියේ A ව ඉහළින් පිහිටි C අවල මුද්දක් වටා ගොස් තන්තුවේ අනෙක් කෙළවර දැක්වී B

නිදහස් කෙළවරට සම්බන්ධ වේ. $\tan BAC = \frac{1}{2} \cot\left(\frac{1}{2} ACB\right)$ බව පෙන්වන්න. B

අවසාන වාර පරික්ෂණය - 2023 ජනවාරි
අධිකාරීන තොටු කහතික පත්‍ර (ලකස් පෙළ) විභාගය, 2023

සංයුත්ත ගණීතය   II

Combined Maths   II

12 ගෞනීය

* ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

B කොටස

09. (a) සාපුරු මාර්ගයක $2a$ දුරින් A හා B නගර දෙකක් පිහිටා ඇත. AB හි මධ්‍ය ලක්ෂණය වන C හිදී ජල නල එලීම සඳහා පවු අගලක් කො ඇත. නගර අතර ගමන් කරන X බස්රථය A නගරය $u \text{ ms}^{-1}$ ප්‍රවේශයෙන් පසු කරයි. AC අතරතුර ඒකාකාර ලෙස වේගය අඩු කරමින් පැමිණ $v \text{ ms}^{-1}$ වේගයෙන් C වෙත පැමිණේ. C හි වන අගල නිසා වන ක්ෂණික ගැස්සිමෙන් බස් රථයේ ප්‍රවේශය v_0 ප්‍රමාණයත් ක්ෂණිකව රහන වැශේ. ඉන්පසු CB අතර ඒකාකාර මන්දිනයෙන් වලනය වන බස්රථය B හිදී නිශ්චලනාවයට පත්වේ. X බස්රථය A නගරය පසු කරන මොහොත්දීම A නගරයට b දුරක් පිටුපසින් ඇති Y බස්රථය නිශ්චලනාවයෙන් ගමන් අරඹා X රථය C වෙත පැමිණෙන මොහොත්ම y සිය උපරිම ප්‍රවේශය වන $v \text{ ms}^{-1}$ ලබාගනී. අනතුරුව එම ප්‍රවේශයෙන්ම වලින විම සිදුවේ.

x හා y රජු දෙකේහි වලිනය සඳහා ප්‍රවේශ කාල වකු එකම සටහනක අදින්න. X රජයට A සිට B

වෙත ගමන් කිරීමට ගතවූ කාලය $2a \left[\frac{1}{v+u} + \frac{1}{v-v_0} \right]$ බව පෙන්වන්න.

$v_0 = v - \sqrt{u^2 - v^2}$ නම් AC හා CB අතර වූ මන්දන සමාන බව පෙන්වන්න.

$\frac{v^2 + vv_0 + 2uv_0}{(u+v)(v-v_0)} < \frac{b}{a}$ නම් X රෑය B වෙත පැමිණීමට පෙර Y රෑයට X පසුකර යා තොහැකි බව පෙන්වන්න.

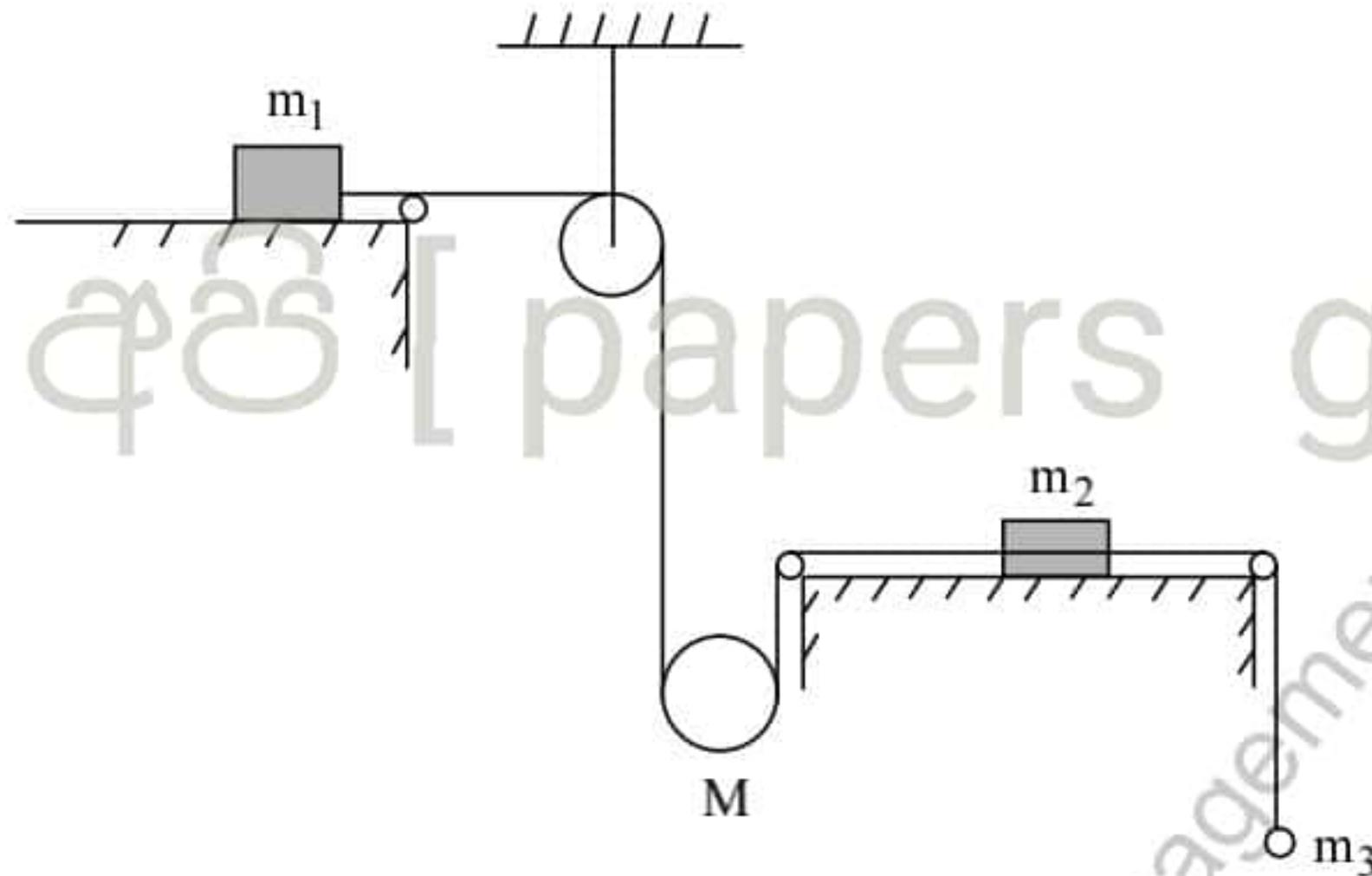
- (b) සමාන්තර ඉවුරු සහිත පලල x වූ ගයක් m s^{-1} අනවරත වේගයෙන් බටහිර සිට නැගෙනහිරට ගො යයි. නිසල ජලයේ $2v \text{ ms}^{-1}$ ප්‍රවේශයෙන් පැද යා හැකි පාරුවක් ගෙයති එක් ඉවුරක වූ A තොවුපලක සිට අනෙක් ඉවුරේ වූ B හා C තොවුපලවල් වෙත මගින් රැගෙන යයි. ජලය ගොයන දිගාවට සූඩ කෝණයක් ආනතව, $AB = 2x$ වන පරිදි B තොවුපලදී B තොවුපලට $2x$ ඉහළින් එම ඉවුරේම C තොවුපලදී පිහිටා ඇත. A තොවුපලින් පිටත්වන පාරුව B හි මගින් බස්සවා අනතුරුව C වෙත ගමන් කර C හි යැදි සිටින මගින් නෘවාගෙන නැවත B වෙත පැමිණ B හි සිටින මගින් ද ඒවා නෘවා A වින පැමිණ් යාර එහි විමිනා පෙනා යැවින පිහිටුව එහි ප්‍රධාන ප්‍රධාන

AB BC CB BA ໂຄງວິທະຍາ ລາວ ອີເມືອນນີ້ ພະຈຸບັນ ໂຄງວິທະຍາ ລາວ ອີເມືອນນີ້ ພະຈຸບັນ

ମୁର୍ଗାର ଲକ୍ଷ୍ୟବିନ୍ଦୁରେ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟବିନ୍ଦୁରେ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟବିନ୍ଦୁରେ ଅରଣ୍ୟରେ ମୁର୍ଗାର ଲକ୍ଷ୍ୟବିନ୍ଦୁରେ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟବିନ୍ଦୁରେ

$$\text{ගෙවූ කාලය } \frac{2x \left[\sqrt{16v^2 - u^2} + 4v \right]}{(4v^2 - u^2)} \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

10. (a)

ස්කන්ධය m_1 , m_2 හා m_3 වන වස්තු තුනක් ද ස්කන්ධය M වූ සුමට සවල කැපියක් ද සැහැල්පු අවිතනය තන්තුවලින් ඇදා ඇති අතර තන්තු නොවුරුද්ව තබා නිශ්චලතාවයෙන් මුද්‍රාව විට t කාලයකදී පද්ධතිය වලනය වන අවස්ථාව රුපයේ දක්වා ඇත. තන්තු හා වස්තු ස්ථාන වි ඇති පාළේ සියලුල සුමට වේ. එක් එක් වස්තුවේ හා සවල කැපියේ ත්වරණය ද තන්තුවේ ආතනිය ද නිර්ණය කිරීමට ප්‍රමාණවන් සමිකරණ ලියන්න.

එමගින් ත්වරණ රහිත වූද තන්තුවල ආතනි ඇතුළත් සමාමි සමිකරණ දෙකක් ලබාගන්න. ආරම්භයේ සිටම m_3 නිසලව පැවතියේ නම් අනෙක් ස්කන්ධය හා සවල කැපියේ ත්වරණ සොයන්න.

(b) ස්කන්ධය M වූ හරස්කව ABC , $B\hat{A}C = \alpha$, $A\hat{C}B = 90^\circ$ හා $AB = d$ වන කුස්ස්දයක් සුමට තිරස් මෙයක් මත AB රේඛාව අයන් පාළේ ස්ථානය වනසේ තබා ඇති අතර එහි α ආනත රූ මුහුණා මත ස්කන්ධය m වූ අංශුවක් කුස්ස්දයේ පහළම ලක්ෂණයේ තබා ය ප්‍රවේශයෙන් තලය මත වැඩිතම බැවුම් රේඛාව ඔස්සේ ඉහළ දිගාවට ප්‍රක්ෂේපණය කරනු ලැබේ. කුස්ස්දයේ ත්වරණය

$$\frac{mg(\mu \cos \alpha + \sin \alpha) \cos \alpha}{m \sin \alpha (\sin \alpha + \mu \cos \alpha) + M}$$

වන බව පෙන්වන්න. මෙහි μ යනු අංශුව හා කුස්ස්දය අතර සර්ණ සංගුණකයි. තවද කුස්ස්දයට සාරේක්ෂව අංශුවේ ඉහළ දිගාවට වූ මන්දනයේ විශාලත්වය සොයන්න.

$$\text{අංශුව කුස්ස්දයේ මුදුනට යාමට පෙර නිශ්චල වේ නම් } u^2 < \frac{2d(m+M)g(\mu \cos \alpha + \sin \alpha) \cos \alpha}{m \sin \alpha (\sin \alpha + \mu \cos \alpha) + M}$$

වන බව පෙන්වන්න.

11. (a) OAB ත්‍රිකෝණයක් යයි ගනිමු. C හා D ලක්ෂ OA හා AB මත පිහිටුවනයේ $OC : CA = 2 : 3$ හා $AD : DB = 1 : 3$ වන ලෙසය. OD හා BC P හිදී හමුවේ. O ලක්ෂය අනුබද්ධයෙන් A හා B හි පිහිටුම් දෙකික පිළිවෙළින් a හා b වේ.

$\overrightarrow{OD}$, $\overrightarrow{BC}$ හා $\overrightarrow{BP}$ දෙකික a හා b ඇසුරෙන් සොයන්න.

$$\overrightarrow{OP} = \frac{2}{17}(3a + b)$$

බව පෙන්වන්න.

$\overrightarrow{OP} \cdot \overrightarrow{BP}$ අදි ගුණිතය $|a|$ හා $|b|$ ඇසුරෙන් සොයන්න. තවද $\overrightarrow{OP}$ හා $\overrightarrow{BP}$ දෙකික ලමිභ නොවන බව පෙන්වන්න.

(b) $ABCD$ සැපුකෝණාපුයකි. $AB = 6 \text{ cm}$ හා $BC = 4 \text{ cm}$ වේ. AB මත E ලක්ෂය පිහිටා ඇත්තේ $AE : EB = 2 : 1$ වන පරිදි වේ. පිළිවෙළින් ගත් $\overrightarrow{BA}$, $\overrightarrow{BC}$, $\overrightarrow{CD}$, $\overrightarrow{AD}$, $\overrightarrow{DE}$ හා $\overrightarrow{EC}$ පාද මත λP , μP , $2P$, γP , $7\sqrt{2}P$, $\sqrt{5}P$ බල ක්‍රියාකාරකි.

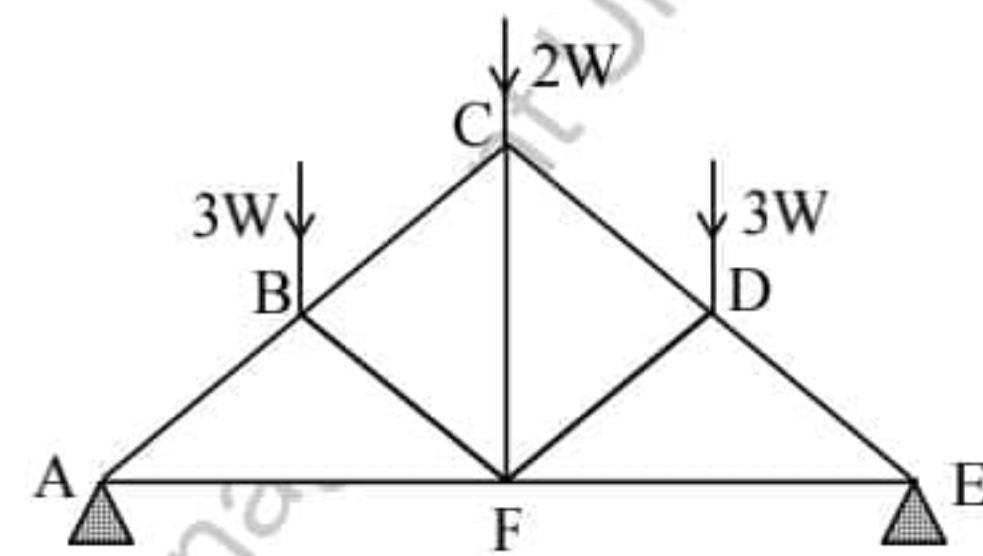
(i) පද්ධතිය සමනුලින වේ නම් λ , μ , γ හි අගයයන් සොයන්න.

(ii) $\mu = \gamma$ විට බල පද්ධතිය පුළුමයකට උනනය වේ නම් λ , μ , γ සොයා පුළුමයේ සුර්ණය සොයන්න.

දැන් $\overrightarrow{DE}$, $\overrightarrow{EC}$ ඔස්සේ ක්‍රියාකාරන බල ඉවත් කර AC ඔස්සේ ක්‍රියාකාරන $5\sqrt{13}P$ බලයක් පද්ධතියට එක්කළ විට නව පද්ධතියේ නව සම්පූළක්තයට AB ඔස්සේ A හි සිට ඇති දුර සොයන්න.

12. (a) ABCDE සවිධි පංචාංශය තනා ඇත්තේ බර W වූද දිග $2a$ වූද දහක් ඒවායේ කෙළවරවල් ප්‍රමා ලෙස සන්ධි කිරීමෙනි. සැකිල්ල සිරස් තලයක සමතුලිතව තබා ඇත්තේ CD තිරස් තලයක් මත අවලව පිහිටන සේත්, BC හා DE හි මධ්‍ය ලක්ෂ්‍ය උගු තන්තුවක් මගින් සම්බන්ධ කිරීමෙන්ද වේ. AB දීන්වේ සිරසට ආනතිය α ද BC දීන්වේ සිරසට ආනතිය β ද ලෙස ගැනීමෙන් A හා B සන්ධිවල ප්‍රතික්‍රියාත් තන්තුවේ ආතතියත් සොයන්න.

- (b) රුප සටහනේ දැක්වෙන්නේ සැහැල්පු දහු නවයකින් තනා ඇති රාමු සැකිල්ලකි. AF හා FE දහු එක සමාන දිගකින්ද ඉතිරි දහු හත සමාන දිගකින්ද ප්‍රක්ත වේ. A හා E ලක්ෂ්‍යවල ඇති දායී ආධාරක දෙකක් මත AE තිරස් පිහිටන සේ සිරස් තලයක රාමු සැකිල්ල සමතුලිතව තිබේ. B, C හා D සන්ධිවලදී සිරස් පහලට 3W, 2W හා 3W බල ක්‍රියා කරයි.

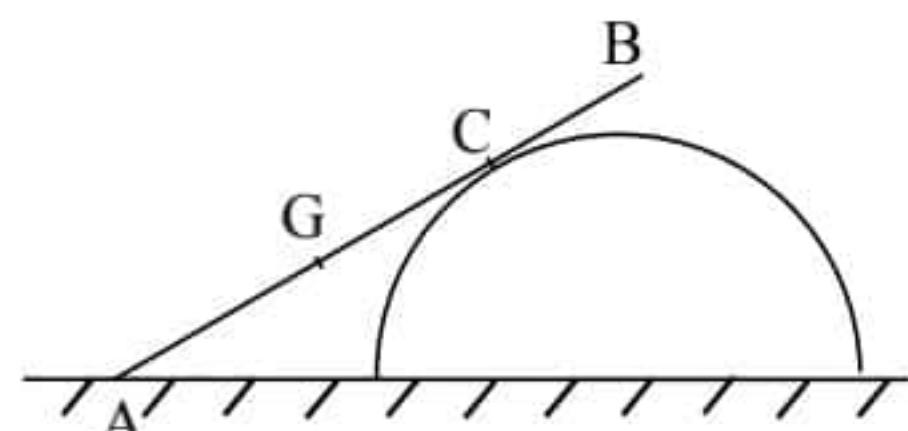
- (i) සන්ධි ගණන හා දහු ගණන අතර සම්බන්ධතාවක් දක්වමින් ඉහත රාමුව, දායී රාමු සැකිල්ලක් බව පෙන්වන්න.
- (ii) ආධාරක මගින් රාමුසැකිල්ල මත ඇති කරන ප්‍රතික්‍රියා සොයන්න.
- (iii) බේරේ අංකනය යොදා ගනිමින් රාමු සැකිල්ල සඳහා ප්‍රත්‍යාලු රුපසටහන අදින්න. එනයින් එක් එක් දීන්වේ ප්‍රත්‍යාලු නිර්ණය කර, ඒවා ආතති ද තෙරපුමිද යන්න වෙන් වෙන් දක්වන්න.

13. (a) අරය a සහ W බරති සන අර්ථ ගෝලයක් තිරස් තලයක් මත දායීව සවිකර ඇත. එහි කේන්ද්‍රය හරහා යන සිරස් තලයක දිග $2a$ වන AB එකාකාර දීන්වික A කෙළවර තිරස් තලයක් මතද දීන්වේ C හිදී අර්ථ ගෝලය මතද රුපයේ ආකාරයට නිශ්චලතාවයේ තබා ඇත. G යනු දීන්වේ ගුරුත්ව කේන්ද්‍රයයි. $GC = \frac{a}{2}$ වේ. A හිදී පාශේෂී රාෂ වන අතර C හිදී පාශේෂී ප්‍රමා බව සලකන්න. දීන්ව මත තිරස් තලයෙන් ඇතිවන අභිල්‍යිත ප්‍රතික්‍රියාව සහ සන අර්ථ ගෝලය මත තිරස් තලයෙන් ඇති කරන අභිල්‍යිත ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා ප්‍රකාශන වන W සහ $\cos \alpha$ ඇසුරෙන් ලබාගන්න.

$$\text{දීන්වේ සමතුලිතතාවය සඳහා } \mu > \frac{\sin 2\alpha}{1 + 2\sin^2 \alpha}$$

බව පෙන්වන්න.

මෙහි μ යනු A ලක්ෂ්‍යයේදී පාශේෂී අතර සර්ථක සංග්‍රහණකයයි.

සන අර්ථ ගෝලය ගුරුත්ව කේන්ද්‍රය, කේන්ද්‍රයේ සිට සම්මිත අක්ෂය මත $\frac{3a}{8}$ දුරත් වේ.

- (b) තිරස් පොලොවක් මත A ලක්ෂ්‍යක සිට P නම් අංශුවක් තිරසට θ කේෂයකින් ය ප්‍රවේශයෙන් ප්‍රක්ෂේප කරයි. එම මොහොතේදීම එම සිරස් තලයේම තවත් Q නම් අංශුවක් එම තිරස් තලයේම B ලක්ෂ්‍යක සිට එකිනෙක දෙසට තිරසට α කේෂයකින් v ප්‍රවේශයෙන් ප්‍රක්ෂේප කරයි. පොලොවේ සිට h සිරස් උසකින් පිහිටි ස්ථානයක අංශු ගැවේ. $AB = a$ ද ගැවෙන ස්ථානයට A ලක්ෂ්‍යයේ සිට තිරස් දුර x නම් $x = \frac{a \cot \theta}{\cot \theta + \cot \alpha}$ බව පෙන්වන්න.

ගැවෙන මොහොතේදී P අංශුවේ ප්‍රවේශය තිරසට දරන කේෂය β ද Q අංශුවේ ප්‍රවේශය තිරසට

$$\text{දරන කේෂය } \gamma \text{ ද නම් } \frac{\tan \beta}{\tan \gamma} = \frac{v}{u} \sqrt{\frac{3(3u^2 - 8gh)}{v^2 - 8gh}} \text{ බව පෙන්වන්න.}$$